

Llys y Goron yn

Rhif yr Achos

Cais i ymestyn gorchymyn cynrychiolaeth i fwy nag un adfocad neu i Gwnsler y Frenhines yn Unig

Rheoliad 18 Rheoliadau Cymorth Cyfreithiol Troseddol
(penderfyniadau gan lys a dewis cynrychiolydd) 2013, fel y'u
diwygiwyd

- *Cyfeiriwch at y cyfarwyddyd ar gyfer ymarferwyr a staff llys ar geisiadau i ymestyn Gorchymynion Cynrychiolaeth i fwy nag un adfocad neu i Gwnsler y Frenhines yn unig, ar dudalen 5 y ffurflen hon.*
- *Dylai'r adfocad yn y treial llenwi'r ffurflen hon. Dylai'r ffurflen gael ei llenwi gan yr adfocad yn y treial a'i chydlfnodi gan yr Adfocad a Gyfarwyddwyd, os yw'n wahanol.*

1	Diffynnydd	Cyfenw neu Enw Teuluol		
		Enwau Cyntaf neu enwau eraill		
2	Rwy'n gwneud cais am ymestyn cynrychiolaeth gan		CF yn Unig ☐	Dau Adfocad Iau ☐
			CF a Chofnodwr Ieuf ☐	CF ac Adfocad Ieuf ☐
				3 Adfocad ☐
			<i>Rhaid mynd i'r afael â'r rhesymau dros wneud unrhyw gais yn natganiad yr eiriolwr treial.</i>	
		Gerbron (os dyrannwyd yr achos eisoes i Farnwr)		
3	Adfocadau'r Erlyniad	Enw'r CF		
		Enw'r Adfocad Ieuf (Cyntaf)		
		Enw'r (Ail) Adfocad Ieuf (os yw'n berthnasol)		
4	Nifer y tystion	Cyflwynwyd fel rhan o achos yr erlyniad		
		Yn debygol y bydd ar y diffynnydd hwn eu hangen		
5	Nifer o dudalennau o dystiolaeth	Cyfanswm nifer y tudalennau o dystiolaeth yr erlyniad (Os ceir tystiolaeth electronig, rhowch fwy o fanylion)		
		Datganiadau gan dystion		
		Cyfweliadau â diffynnyddion a gynrychiolir		

Cyfweliadau â'r sawl a gyd-
qyhuddwyd – dim ateb
Cyfweliadau â'r sawl a gyd-
gyhuddwyd – wedi ateb cwestiynau

Lluniau

Teleffon, bancio neu ddata crai arall

Dadansoddiad o'r data
(er enghraifft, gan ddefnyddio
rhestrau,
diagramau ayb)
Arddangosion eraill
(nodwch natur yr arddangosion)

6 Deunydd nas
defnyddiwyd

Hyd a lled y deunydd nas
defnyddiwyd, gan gynnwys
deunydd electronig. Disgrifiwch y
deunydd nas defnyddiwyd a'i
berthnasedd i achos y diffynnydd.
(Gellir cynnwys hyn yn natganiad
adfocad y treial.)

7 Amser Treial

Amcangyfrif o'r amser a gymer y
treial

8 Deunydd
amgaeëdig

■ Amgaeaf y canlynol:

***Onid amgaeir unrhyw
un o'r dogfennau hyn,
dychwelir y cais.***

Y crynodeb o achos yr erlyniad

Datganiad adfocad y treial, sy'n rhoi disgrifiad byr o'r
dystiolaeth a manylion y materion a restrir yng
nghwestiynau 4 i 7.

***Dylai datganiad Adfocad y Treial ddisgrifio'r canlynol
yn llawn***

- *Y materion sylweddol newydd neu gymhleth o ran
cyfraith neu ffaith na ellid eu cyflwyno'n ddigonol ac
eithrio drwy'r lefel o gynrychiolaeth y ceisir amdani.*
- *Rôl honedig y diffynnydd a gynrychiolir; a pha waith y
bydd angen ei wneud i baratoi ar gyfer y treial.*
- *Pa waith a wnaed eisoes a chan bwy. Os yw'r cais yn
ymwneud ag Achos Cost Uchel lawn, yna rhaid
cynnwys y Cynllun Achos a'r Cynllun Cam diweddaraf
ar gyfer ymglyfreithwyr ac adfocadau.*

***Os yw'r cais yn un am ail adfocad, dylai'r datganiad
hefyd ddisgrifio***

- *Sut y bwriedir rhannu'r gwaith paratoi rhwng y ddau
adfocad.*
- *Paham y dylai'r gwaith gael ei wneud gan adfocad yn*

hytrach nag ymglyfreithiwr.

- Y gwaith sydd i'w wneud gan yr adfocad arweiniol a'r adfocad ieuaf yn y treial.
- Os yw'r cais ar gyfer dau adfocad iau neu adfocad iau a chofnodwr iau, yr amgylchiadau sy'n gwneud y cais yn briodol.

9 Datganiadau

- Deallaf, os bydd unrhyw newid arfaethedig yn y gynrychiolaeth, rhaid hysbysu'r llys cyn gwneud y newid. *Bydd hyn yn galluogi i'r achos gael ei reoli'n unol â'r Rheolau Trefniadaeth Droseddol.*
- Wrth gyflwyno'r cais hwn, credaf fy mod wedi datgelu'n gyflawn ac yn onest bob mater o bwys i alluogi'r Barnwr i roi ystyriaeth briodol i'r materion y mae'n ofynnol eu hystyried dan Reoliadau Cymorth Cyfreithiol Troseddol (penderfyniadau gan Lys a dewis cynrychiolydd) 2013, fel y'u diwygiwyd.
- Rwyf yn addo i'r Llys y bydd unrhyw eiriolwr a gyfarwyddir yn yr achos, ac eithrio unrhyw gofnodwr iau neu mewn achosion eraill lle mae'r Barnwr wrth ganiatáu'r cais wedi gwneud darpariaeth benodol, yn ystod absenoldeb cwnsler arweiniol, yn gallu parhau ag elfennau priodol y treial gan gynnwys croesholi rhai tystion, os bydd barnwr y treial yn gofyn am hynny.
- Rwy'n cadarnhau bod natur a sail y cais hwn wedi'u hesbonio i'r diffynnydd.
(Os yw'r cais ar gyfer dau adfocad iau neu un adfocad iau ac un cofnodwr iau, rwy'n cadarnhau bod y diffynnydd yn deall, os caiff y cais ei ganiatáu, na chaiff ei gynrychioli gan CF.)

Os yw'r achos o fewn Atodiad A, gweler y nodiadau canllaw, ac os yw'r Barnwr o'r farn bod yr achos yn teilyngu penodi CF, boed fel arweinydd neu i weithredu ar ei ben ei hun, os nad yw'r cais ar gyfer CF, tystiaf fod y diffynnydd wedi ei hysbysu'n llawn o benderfyniad y barnwr, a bod y diffynnydd wedi gwrthod yn bendant. Yn ogystal, rhaid i'r diffynnydd lofnodi datganiad i'r perwyl hwnnw yn bersonol. Gellir ychwanegu'r datganiad at y ffurflen hon neu ei darparu ar wahân i'r llys.)

[dileer os nad yw'n berthnasol]

Enw
Adfocad y treial

Llofnod
Adfocad y treial

Dyddiad

Enw
Adfocad a Gyfarwyddwyd
(os nad ef yw adfocad y treial)

Llofnod
Adfocad a Gyfarwyddwyd
(os nad ef yw adfocad y treial)

Dyddiad

Llys y Goron yn

Rhif yr Achos :

Diffynnydd :

Penderfyniad a Rhesymau'r Barnwr ar gais i ymestyn gorchymyn cynrychiolaeth i fwy nag un adfocad, neu i Gwnsler y Frenhines yn unig

Cais Gwrthod
wyd:

Caniatawyd: ► Enw'r adfocad arweiniol:

Enw'r ail adfocad:

Oni wyddys pwy yw'r adfocad, yna dylai'r llys gael ei hysbysu gan:

Gan:
(enw'r barnwr)

Barnwr y Llys Apêl

Barnwr yr Uchel Lys

Cofrestrfa Apeliadau Troseddol

Barnwr Preswyl (neu ddirprwy enwebedig os nad ydyw ar gael)

Barnwr enwebedig y treial

Rhesymau:

Os yw'n ofynnol o dan reoliad 19 (2) Rheoliadau Cymorth Cyfreithiol Troseddol (Penderfyniadau Gan Lys A Dewis Cynrychiolydd) 2013, fel y'u diwygiwyd, dylai'r Barnwr sy'n penderfynu ar y cais gyfeirio'r penderfyniad i'w gymeradwyo gan Farnwr Llywyddol o'r gylchdaith berthnasol a chofnodi hynny yma drwy roi llofnod a nodi'r dyddiad y cafwyd cymeradwyaeth y Barnwr Llywyddol. Os nad yw'n ofynnol, dylai'r Barnwr nodi 'ddim yn berthnasol' yn yr adran isod.

Rhaid gwneud hyn cyn i'r cais gael ei gymeradwyo'n derfynol a chyn hysbysu'r partion.

Llofnod

Dyddiad

Arweiniad i Ymarferwyr a staff llys ar geisiadau i ymestyn gorchymyn cynrychiolaeth i fwy nag un adfocad, neu i Gwnsler y Frenhines yn unig

Cyhoeddwyd gan Ddirprwy Bennaeth Cyfiawnder Troseddol, 22 Ebrill 2014

1. O 22 Ebrill 2014 ymlaen, dylid defnyddio'r ffurflen ddiwygiedig 5138 (4.14) i wneud pob cais am fwy nag un adfocad neu am CF yn unig. Dylai'r ffurflen gael ei chwblhau'n llawn gan yr adfocad sy'n gwneud y cais a dylid cyflwyno'r dogfennau atodol angenrheidiol gyda'r cais. Telir sylw arbennig i'r pwyntiau canlynol, yn unol â Rheoliad 18 fel y'i diwygiwyd.
2. Bydd pob cais yn cael ei ystyried yn gyntaf yn erbyn y gofyniad yn rheoliad 18 bod yr achos yn cynnwys materion newydd neu gymhleth mewn perthynas â'r gyfraith neu'r ffeithiau na ellid eu cyflwyno gan unrhyw un oddieithr CF. Y barnwr sy'n penderfynu pa lefel neu pa fath o gynrychiolaeth sydd er budd cyfiawnder, gan ystyried yr amodau perthnasol.
3. Os yw'r barnwr yn ystyried wedyn bod yr achos yn gofyn am CF, bydd y barnwr yn penderfynu a all ei wneud ar ei ben ei hun neu fod gofyn am fwy nag un adfocad. Gallai CF ddelio â nifer sylweddol o achosion ar ei ben ei hun; rhaid i bob achos o'r fath gael ei gynnal gan y CF yn unig heb ail adfocad, ond wedi'i gefnogi gan yr ymgyfreithiwr sy'n cael ei gyfarwyddo yn yr achos.
4. Bydd ceisiadau am gynrychiolaeth gan ail adfocad yn cael eu harchwilio'n ofalus i weld pa fath o gynrychiolaeth sydd er budd cyffredinol cyfiawnder yn unol â pharagraff 2 uchod. Rhaid i'r gwaith a wneir gan yr adfocadau gael ei archwilio'n ofalus yn unol â pharagraff 12 isod.
5. i) Os yw'r achos yn un o'r rhai a restrir yn Atodiad A (gweler drosodd) a ii) os yw'r barnwr yn ystyried bod yr achos, o dan y Rheoliadau, yn gofyn am CF, naill ai fel arweinydd neu i weithredu ar ei ben ei hun, bydd gan y barnwr ddisgresiwn i ddangos i'r amddiffyniad y byddai ef/hi yn barod i awdurdodi cynrychiolaeth gan CF. Cyfrifoldeb yr amddiffyniad yw gwneud unrhyw gais, er, mewn amgylchiadau o'r fath, gellir gwneud y cais drwy lenwi'r ffurflen heb ddatganiad adfocad y treial. Fodd bynnag, os yw'r barnwr yn cyfleu hynny i'r diffynnydd, oni bai bod cais yn cael ei wneud am gynrychiolaeth gan CF, rhaid i'r adfocad ardystio yn ysgrifenedig i'r llys fod y barnwr wedi mynegi y byddai'n caniatáu cais am gynrychiolaeth gan CF a bod hynny wedi cael ei esbonio'n llawn i'r diffynnydd a bod y diffynnydd wedi gwrthod. Rhaid i'r diffynnydd hefyd lofnodi datganiad yn y termau canlynol ac mae'n rhaid iddo ei ddarparu i'r llys cyn i'r barnwr ystyried unrhyw gais. 'Rwyf i, [enw], y diffynnydd yn rhif achos [x], yn Llys y Goron [y] yn deall y gallaf gael fy nghynrychioli gan uwch adfocad, a elwir yn CF neu sidanwr. Rwyf wedi cael esboniad llawn o natur a manteision y gynrychiolaeth honno, ac rwy'n dewis peidio â chael fy nghynrychioli gan CF.'
6. Dylid gwneud ceisiadau yn ysgrifenedig. Ni ddylid gwneud ceisiadau llafar yn y llys ond mewn amgylchiadau eithriadol lle ceir angen y gellir ei ddangos i'r llys ystyried cais brys, neu lle mae'r sefyllfa'n eglur. Pan wneir cais ar lafar ac y cymeradwyir ef, rhaid i'r adfocad ddarparu ffurflen wedi'i llenwi'n gywir i'r llys o fewn 7 diwrnod i'r gwrandawriad neu gallai'r awdurdodiad ddarfod. Lle nad yw'r ffurflen wedi'i derbyn, neu lle'r ymddengys bod y ffurflen heb ei chwblhau'n gyflawn, dylai staff llys gyfeirio'r mater at y barnwr a fydd efallai'n dymuno ystyried diddymiad. Mae ceisiadau amserol yn bwysig. Ni fydd modd ystyried ceisiadau a wneir yn rhy gynnar os nad oes digon o fanylion am achos yr erlyniad, neu amddiffyniad y diffynnydd/diffynyddion unigol sy'n gwneud y cais, neu'r ddau. Mewn achosion lle ceir diffynyddion niferus, bydd y Barnwr sy'n ystyried y cais yn dymuno ystyried yr holl geisiadau ar yr un adeg. Nid yw hyn yn golygu y bydd pob un o dimau'r amddiffyniad mewn achos yn derbyn caniatâd i gael dau gwnsler (neu CF yn unig) ar yr un telerau. Bydd yr achos yn erbyn diffynyddion unigol a maint eu hymwneud â'r holl achos yn ystyriaethau perthnasol i'r Barnwr sy'n ystyried ceisiadau.
7. Dylid cyflwyno ceisiadau ynghyd â chopiau o grynoded achos yr erlyniad, datganiad yr amddiffyniad a datganiad ynghylch y materion a restrir yn y nodiadau ar Ddatganiad yr Adfocad a Gyfarwyddwyd, yn adran 8 y ffurflen gais. Os nad yw achos yr erlyniad ar gael, dylai datganiad yr adfocad nodi achos yr erlyniad pwysigrwydd cymharol a rôl y diffynnydd/diffynyddion unigol yn yr achos, ac amddiffyniad y diffynnydd/diffynyddion unigol yn ddigon manwl i alluogi'r Barnwr i ystyried y cais i wneud penderfyniad gwybodus.
8. Dylai ceisiadau sy'n dibynnu'r llwyr neu'n rhannol ar gystadledd â'r erlyniad restru enwau'r adfocadau a gyfarwyddwyd ar gyfer yr erlyniad. Os na chofnodwyd enwau, dylai staff y llys ganfod pwy sydd wedi derbyn cyfarwyddyd gan yr erlynydd drwy gael gwybodaeth ysgrifenedig gan Wasanaeth Eryln y Goron neu awdurdod erlyn arall. Mewn achosion lle ceir diffynyddion niferus dylai ceiswyr nodi'n fanwl paham fod cydraddoldeb yn angenrheidiol ar gyfer y diffynnydd/diffynyddion sy'n gwneud y cais.
9. Er mwyn i'r llys allu rheoli'r achos, rhaid hysbysu'r llys o enwau'r adfocad arweiniol arfaethedig neu'r ail adfocad neu'r ddau os yn hysbys. Oni wyddys pwy ydynt, dylid hysbysu'r llys o fewn cyfnod penodedig. Yna gall y llys sicrhau bod yr adfocadau ar gael ar gyfer y treial a rheoli'r achos yn unol â hynny. Os oes unrhyw bosibilrwydd o newid yn yr adfocadau a enwyd, yna rhaid hysbysu'r llys ar unwaith fel y gall ymarfer ei bwerau rheoli achos, os bydd angen.
10. Os nad yw staff y Llys yn credu fod y ffurflen a gwblhawyd, a'r dogfennau ategol, yn darparu'r holl wybodaeth a restrir uchod yna dylid dychwelyd y ffurflen a gofyn i'r ceisydd ddarparu'r wybodaeth ychwanegol angenrheidiol.

11. Sylwer: Ni ellir gwneud cais am drydydd adfocad ond mewn achosion lle mae'r Swyddfa Dwyll Difrifol yn awdurdod erlyn.
12. (1) Os gwneir cais am fwy nag un adfocad, rhaid i'r adfocad iau, fel arfer, yn absenoldeb y prif adfocad, allu parhau ag agweddau penodol ar y treial, gan gynnwys croesholi rhai tystion, pan fo barnwr y treial yn gofyn am hynny. Os bydd unrhyw adfocad yn methu â gwneud hynny, yna rhaid i'r cais esbonio pam fod cynrychiolaeth gan unigolyn o'r fath er budd cyfiawnder a bod angen i adfocad wneud y gwaith yn hytrach na'r ymgyfreithiwr.
(2) Os yw'r cais yn cael ei wneud ar gyfer dau adfocad nad ydynt yn CF, rhaid i'r ffurflen egluro pam ei bod er budd cyfiawnder i'r diffynnydd gael ei gynrychioli gan ddau adfocad o'r fath.
(3) Mae'r ffurflen yn ei gwneud yn ofynnol i'r adfocad a gyfarwyddwyd ac adfocad y treial wneud datganiad i'r llys yn cadarnhau'r sefyllfa.
13. Disgwylir i'r adfocad neu'r adfocadau fod yn bresennol drwy gydol y gwrandawladau perthnasol. Dylid rhoi gwybod i'r llys ymlaen llaw am unrhyw absenoldeb gan unrhyw adfocad a gyfarwyddwyd a dylid ceisio cymeradwyaeth barnwr y treial.
14. Ar ôl i'r ffurflen 'Penderfyniad a Rhesymau'r Barnwr' gael ei chwblhau dylai'r llysoedd roi gwybod i'r ceisydd a gafodd ei chaniatáu ai peidio. Os caiff ei chaniatáu, dylid ei chymeradwyo ar CREST a dylid darparu ac anfon 5135 'Gorchymyn yn Diwygio Gorchymyn Cynrychiolaeth' at y cyfreithiwr.

Atodiad A

- i. Llofruddiaeth;
 - ii. Dynladdiad;
 - iii. Lladd baban neu fabanod;
 - iv. Lladd Plant (adran 1 (1) Deddf Bywyd Babanod (Diogelu) 1929;
 - v. Erthyly (adran 58 Deddf Troseddau Corfforol 1861);
 - vi. Cynorthwyo rhywun i gyflawni hunanladdiad;
 - vii. Achosion yn cynnwys adran 5 Deddf Trais Domestig, Troseddau A Dioddefwyr 2004, fel y'i diwygiwyd (os yw wedi arwain at farwolaeth rhywun);
 - viii. Cymell, ysgogi, annog neu gynorthwyo, gan geisio neu gynllwynio i gyflawni unrhyw rai o'r troseddau uchod.
-
- ix. Hil-laddiad;
 - x. Arteithio, cymryd gwystlon dan Ddeddf Troseddau Rhyfel 1991;
 - xi. Troseddau dan adran 51 a 52 Deddf Llysoedd Troseddol Rhyngwladol 2001;
 - xii. Trosedd dan adran 1 Deddf Confensiwn Genefa 1957;
 - xiii. Troseddau terfysgaeth (pan fo trosedd yn dditiadwy yn unig ac yn digwydd yn ystod gweithred derfysg neu at ddibenion terfysgaeth fel y'i diffinnir yn adran 1 Deddf Terfysgaeth);
 - xiv. Môr-ladrad, dan Ddeddf Llongau Masnach a Diogelwch Morol 1997;
 - xv. Brad;
 - xvi. Trosedd dan Ddeddf Cyfrinachau Swyddogol;
 - xvii. Cymell, ysgogi, annog neu gynorthwyo, gan geisio neu gynllwynio i gyflawni unrhyw rai o'r troseddau uchod.
-
- xviii. Gwrthryfela yn y carchar, dan Ddeddf Diogelwch Carchardai 1992;
 - xix. Terfysg yn ystod aflonyddwch sifil difrifol;
 - xx. Troseddau difrifol sy'n gysylltiedig â gangiau sy'n arwain at feddiannu neu danio arfau tanio, yn enwedig gan gynnwys ymgyrch i fomio drwy dân neu gribddeiliaeth, yn enwedig pan geir cyhuddiadau o fasnachu cyffuriau ar raddfa fasnachol;
 - xxi. Achosion troseddau rhyw cymhleth lle mae llawer o achwynwyr (dan oed, mewn gofal neu'n fregus fel arall) a llawer o ddiffynnyddion yr honnir eu bod wedi'u paratoi i bwrpas rhyw a'u cam-drin yn systematig, a hynny fel arfer dros gyfnod hir o amser;
 - xxii. Cymell, ysgogi, annog neu gynorthwyo, gan geisio neu gynllwynio i gyflawni unrhyw rai o'r troseddau uchod.
-
- xxiii. Twyll difrifol/cymhleth;
 - xxiv. Gwyngalchu arian difrifol a/neu gymhleth;
 - xxv. Llwgwrwobrwyo difrifol a/neu gymhleth;
 - xxvi. Llygredigaeth;
 - xxvii. Achosion cymhleth lle mae'r diffynnydd yn gorfforaeth;
 - xxviii. Cymell, ysgogi, annog neu gynorthwyo, gan geisio neu gynllwynio i gyflawni unrhyw rai o'r troseddau uchod.